

Jesaja 56

1. Zo zegt de HEERE: Neem het recht in acht en doe gerechtigheid, want Mijn heil is nabij om te komen, en Mijn gerechtigheid om geopenbaard te worden.
- 2 Welzalig een sterveling die zo handelt, het mensenkind dat daaraan vasthoudt; die de sabbat in acht neemt, zodat hij die niet ontheiligt, en die zijn hand ervoor behoedt om enig kwaad te doen.
- 3 Laat de vreemdeling die zich bij de HEERE gevoegd heeft, niet zeggen: De HEERE heeft mij geheel en al van Zijn volk gescheiden; laat de ontmande niet zeggen: Zie, ik ben maar een dorre boom.
- 4 Want zo zegt de HEERE over de ontmanden die Mijn sabbatten in acht nemen, verkiezen wat Mij behaagt, en vasthouden aan Mijn verbond:
- 5 Ik zal hun in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan die van zonen en dan die van dochters; een eeuwige naam zal Ik ieder van hen geven, een naam die niet uitgewist zal worden.
- 6 En de vreemdelingen die zich bij de HEERE voegen om Hem te dienen en om de Naam van de HEERE lief te hebben, om Hem tot dienaren te zijn; allen die de sabbat in acht nemen, zodat zij hem niet ontheiligen, en die aan Mijn verbond vasthouden:
- 7 hen zal Ik ook brengen naar Mijn heilige berg, en Ik zal hen verblijden in Mijn huis van gebed. Hun brandoffers en hun slachtoffers zullen welgevallig zijn op Mijn altaar. Want Mijn huis zal een huis van gebed genoemd worden voor alle volken.
- 8 De Heere HEERE, Die de verdrevenen uit Israël bijeenbrengt, spreekt: Ik zal er tot Hem nog meer bijeenbrengen, naast hen die al tot Hem bijeengebracht zijn.
- 9 Alle dieren van het veld, kom om te eten, ja, alle dieren in het woud!
- 10 Zijn wachters zijn allen blind, zij weten van niets. Zij allen zijn stomme honden, zij kunnen niet blaffen; slaperig liggen zij neer, zij hebben het sluimeren lief.
- 11 Deze honden zijn vraatzuchtig, zij kennen geen verzadiging. Ja, zij zijn herders die niet tot inzicht weten te komen. Zij allen keren zich naar hun eigen weg, ieder is uit op eigen gewin, niemand uitgezonderd.
- 12 Kom, zeggen zij, ik zal wijn halen, en wij zullen ons dronken drinken aan sterkedrank; en de dag van morgen zal zijn als deze, ja, groter, nog veel geweldiger!

Wat er in de tussentijd gebeurt.

Ieder die kennis neemt van de profetieën van Jesaja over ‘het twijgje uit de afgehouden stonk van Isai’ (Jesaja 11:1) en ‘de lijdende Knecht van de HEERE’ (Jesaja 40 t/m 53) zal zich wel eens afvragen wat er in *de tussentijd* gebeurt. Feitelijk ligt er tussen het optreden van de profeet Jesaja en de komst van de Heere Jezus Christus namelijk zo’n 600 jaar. Ook als men uitgaat van de terugkeer uit de ballingschap van Babel – met instemming van de Perzische vorst Kores – telt men nog een stevige vijf eeuwen. Wanneer gaat het Oude Verbond over in het Nieuwe Verbond dat God via Christus met Zijn volk sluit? Wanneer kan de gerechtigheid – verworven door het verlossingswerk van de Messias Jezus – deel worden van de gelovigen uit Israel en de volken? Dat moment laat nog wel even op zich wachten. God lijkt dit – dat het om een tussentijd handelt – aan te geven met zoveel woorden. Jesaja 56:1 *Zo zegt de HEERE: Neem het recht in acht en doe gerechtigheid, want Mijn heil is nabij om te komen, en Mijn gerechtigheid om geopenbaard te worden.* ‘Mijn heil is nabij om te komen’ Dwz. Het is er nog niet, maar het staat voor de deur. Dit is het volgende stadium in de geschiedenis van Gods heil voor Zijn volk. De HEERE lijkt vanaf Jesaja 56 een soort van tussentijd te vullen, de tijd tussen *verwachting* en *vervulling*. Wat moet men doen in de tussenliggende tijd? Wat verwacht God van Zijn

volk? Op die vragen geeft de HEERE antwoord met Jesaja 56:1 *Zo zegt de HEERE: Neem het recht in acht en doe gerechtigheid.* Misschien zijn er mensen die hier vreemd van opkijken, maar – om iets te noemen – Johannes de Doper die zich veel dichter bij de komst van Christus bevond, roept feitelijk op tot eenzelfde levenshouding. Mattheüs 3:1-3 *In die dagen trad Johannes de Doper op en hij predikte in de woestijn van Judea, en zei: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. Want deze is het over wie gesproken werd door de profeet Jesaja toen hij zei: De stem van iemand die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere gereed, maak Zijn paden recht.* Op deze manier bereidde mens zich het beste voor op de komst van de Messias; het recht in acht nemen en gerechtigheid doen.

De sabbat en de schone handen.

De HEERE vertelt er meteen bij wat Hij bedoelt met ‘het recht in acht nemen en gerechtigheid doen.’ God geeft de voorbeelden van *de sabbat* en *de schone handen*. Jesaja 56:2 *Welzalig een sterveling die zo handelt, het mensenkind dat daaraan vasthoudt; die de sabbat in acht neemt, zodat hij die niet ontheiligt, en die zijn hand ervoor behoedt om enig kwaad te doen.* Het zijn natuurlijk geen allesomvattende zaken, maar ze staat pars pro toto, als deel voor het geheel. *De sabbat* is waarschijnlijk kenmerkend voor de levenshouding, de gezindheid van de mens in de tussentijd. De zevende dag van de week staat als rustdag model voor het vertrouwen op God. Het is niet voor niets een teken van het verbond. Exodus 31:17 *Hij zal tussen Mij en de Israëlieten voor eeuwig een teken zijn, want de HEERE heeft in zes dagen de hemel en de aarde gemaakt, en op de zevende dag heeft Hij gerust en Zich verkwikt.* De sabbat brengt een ritme aan in de tijd van Gods volk, van week na week en van zeven jaar na zeven jaar en 50 jaar als jubeljaar. Het raakt het leven van alle mensen omdat er op die dag niet gewerkt mag worden, niet op het land en niet in de stad. Het raakt de landbouw en de handel en de industrie. De mensen die zich aan dit ritme houden, vertrouwen er op dat God voor hen zorgt. Ook komt op deze wijze de sociale wetgeving tot zijn recht waardoor de mens de nodige rust ontvangt maar ook de schuld en het faillissement zijn grenzen kent. Ieder mens kan na verloop van langere of kortere tijd een nieuw begin maken. Iedere week, iedere zeven jaar, ieder jubeljaar. De hand die voor kwaad behoed wordt lijkt het tegenovergestelde: Er moet geen bloed kleven aan de handen van de mens van de tussentijd. Jesaja 59:3 *Want uw handen zijn met bloed besmet, en uw vingers met ongerechtigheid. Uw lippen spreken leugen, uw tong brengt onrecht tot uiting.* Mensen met bloed aan hun handen en leugen en onrecht proberen de wereld onreglementair naar hun hand te zetten, indien nodig geweld. De mentaliteit van de persoon die zich aan de sabbat houdt, getuigt echter van het vertrouwen dat – wanneer men handelt volgens Gods wetten – God zal voorzien. Men mag aspiraties hebben en idealen maar men mag deze niet realiseren met macht en geweld. De mens van de tussentijd moet de weg gaan van het recht en van het gebed.

Er is verschil tussen de tussentijd en de tijd erna.

Het is waar dat van de christelijke gemeenschap – samengesteld uit gelovigen uit de volken – niet gevraagd wordt om *de sabbat* te onderhouden. Iemand als de apostel Paulus keert zich hiertegen. Colossenzen 2:16,17 *Laat dus niemand u veroordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een*

feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten. Deze zaken zijn een schaduw van de toekomstige dingen, maar het lichaam is van Christus. Ook de Hebreeënschrijver ziet ‘het ingaan tot de rust van de Sabbats-Psalm 95’ als het moment waarop een mens zich in geloof overgeeft aan Christus. In die zin is het geloof in Christus het doel waar de sabbat zijn bestemming vindt. Hebreeën 3:14 *Want wij hebben deel aan Christus gekregen, als wij tenminste het beginsel van de vaste grond van het geloof tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.* Met Jesaja bevinden we ons echter in de tussentijd die voorafgaat aan de komst van de Heere Jezus. We realiseren ons dat het – als het gaat over *vreemdelingen en bijwoners* – in die tijd gaat over buitenlanders die behoren tot en wonen bij Gods volk Israel. Niet alleen na de ballingschap, maar ook ervóór hechtte de HEERE sterk aan de viering van de sabbat. Zo heeft God via de profeet Jeremia de Jeruzalemmers gemeenschap overgehaald de sabbat opnieuw in te voeren, als teken van hun goede trouw aan God. De ballingschap was er bij wijze van spreken nooit gekomen als het volk teruggekeerd was tot deze oude inzet van de HEERE. Jeremia 17:24,25 *Het zal echter gebeuren, als u daadwerkelijk naar Mij zult luisteren, spreekt de HEERE, door op de sabbatdag geen last door de poorten van deze stad naar binnen te brengen, en door de sabbatdag te heiligen en daarop geen enkel werk te doen, dat dan koningen en vorsten, die op de troon van David zitten, door de poorten van deze stad naar binnen zullen komen, rijdend op wagens en op paarden, zij en hun vorsten, de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem. Dan zal deze stad voor eeuwig bewoond blijven.* Het duurde echter niet lang of de hele kwestie was weer vergeten en het dagelijkse leven nam zijn oude loop. Er is de HEERE veel aangelegen wanneer deze nieuwe gezindheid zichtbaar wordt bij Zijn volk: een gezindheid van vertrouwen dat God zal voorzien. De sabbat heeft – behalve dat de HEERE zorgt – ook het voordeel dat de economie er niet een is van voortdurende groei. Het is de economie van het genoeg. De fouten worden hersteld en de mensen die achterop raken worden weer bijgetrokken. Er is met een regelmaat van de tijd van zeven dagen en zeven jaar sprake van een voortdurend herstel van de gemeenschap. Er groeit geen al te grote kloof tussen rijk en arm. De mens en het dier ontvangt op tijd zijn broodnodige rust om te herstellen.

De positie van de gelovige buitenlander is sterk verbeterd na de ballingschap.

De ballingschap in Babel heeft veel lastige kanten voor het Joodse volk, maar zoals altijd is elke verlegenheid ook een gelegenheid. Men leert de taal en ontmoet mensen in het buitenland met wie men handel bedrijft enz. Door de contacten is er belangstelling over en weer en bij sommigen leidt dit tot belangstelling voor het geloof van Israel en de dienst aan de HEERE. Zolang men in Babel woonde is er niet veel aan de hand, de vreemdeling voelt zich daar thuis, want hij of zij woont daar en is daar opgegroeid. Natuurlijk is het geloof en de tradities van Gods volk voor zo iemand onbekend, maar voor Joodse mensen is er ook het vreemdelingschap in Babel. Anders wordt dit wanneer de Joodse gemeenschap terugkeert naar huis. De gelovige vreemdeling en de eunuch, die met hen mee optrekt kan zich gemakkelijk – thuis in het land en onder het volk Israel – een buitenbeentje voelen. Blijkbaar is dat een gevoel dat breder gedeeld wordt. Jesaja 56:3 *Laat de*

vreemdeling die zich bij de HEERE gevoegd heeft, niet zeggen: De HEERE heeft mij geheel en al van Zijn volk gescheiden; laat de ontmande niet zeggen: Zie, ik ben maar een dorre boom. Voor die mensen heeft de profeet namens de HEERE een bemoedigende boodschap; De vreemdeling en de eunuch is welkom bij de HEERE in Zijn huis. Iemand zal zeggen dat dit altijd al het geval is geweest. Vreemdelingen konden zich inderdaad met kleine aanpassingen thuis voelen in Israel. Men kon bijvoorbeeld vroeger – vóór de ballingschap – door zich te laten besnijden het Pascha meevieren. Exodus 12:48 *Als er nu een vreemdeling bij u verblijft en als die voor de HEERE het Pascha wil houden, laat dan al wie mannelijk is bij hem, besneden worden. Dan mag hij naar voren komen om het Pascha te houden, en zal hij zijn als een ingezetene van het land. Niemand echter die onbesneden is, mag ervan eten.* Feitelijk golden veel van dezelfde regels voor Joden en niet-Joden in Israel. Het was voor de vreemdeling dus alles aan gelegen om de gebruiken en regels van Gods volk te kennen, wilde hij niet in moeilijkheden geraken. Omdat de vreemdelingen vaak genoemd worden in het rijtje *wees en weduwe* en ook voor hen na de oogst wat achtergelaten wordt op het veld, lijkt het erop dat zij vaak tot het sociaal zwakke deel van de samenleving behoorden. Leviticus 25:35 *En wanneer uw broeder in armoede raakt en met lege handen staat, dan moet u hem steunen, ook als hij een vreemdeling en bijwoner is, zodat hij bij u in leven blijft.* Toch doet dit alles denken aan ‘een plaatsje inruimen voor mensen die anders denken en anders leven, zodat ze geen schade doen aan de Joodse gemeenschap en de dienst aan de HEERE.’ God lijkt in Jesaja echter te doelen op het aanbreken van een nieuwe periode die ook voor de vreemdeling bijzonder hoopvol is. De vreemdeling is geen tweederangs burger meer in het Koninkrijk van God, maar voor hem of haar gelden dezelfde regels van het Verbond van God om deel te krijgen aan de geestelijke rijkdom van het geloof van Israel. Die voorwaarden worden helder aangegeven. Jesaja 56:4 *Want zo zegt de HEERE over de ontmanden die Mijn sabbatten in acht nemen, verkiezen wat Mij behaagt, en vasthouden aan Mijn verbond.* In het begin van dit hoofdstuk heeft de HEERE al aangegeven dat het heil dichtbij was, het heil van het Nieuwe Verbond. Het gaat dus om de condities van het Nieuwe verbond waar de Joden en de niet-Joden op mogen vooruitlopen na de ballingschap. De toezeggingen van God voor de ontmanden liegen er niet om. Ze zijn wat de HEERE betreft welkom in Zijn huis en Hij zal hen een eeuwige naam verlenen. Jesaja 56:5 *Ik zal hun in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een naam geven, beter dan die van zonen en dan die van dochters; een eeuwige naam zal Ik ieder van hen geven, een naam die niet uitgewist zal worden.* Die eeuwige naam is voor hen van wezenlijk belang. Omdat ze geen nageslacht hebben zou hun naam anders voorgoed vergeten worden.

Ethiopische Joden op weg naar Israel.

De ontmanden maken deel uit van de groep vreemdelingen.

Niet alle vreemdelingen zijn ontmand, maar alle ontmanden behoren wel tot de groep vreemdelingen. Blijkbaar kwam het vaker voor dan wij ons kunnen voorstellen. Het was niet onbekend dat het hof de eunuch kende, de ontmande die op de harem van de koning paste. Om

begrijpelijke redenen is de man ontmand. Op die manier kan met zekerheid worden vastgesteld dat de zoon van de koningin moeder in ieder geval niet van de oppasser is, maar van de koning zelf. De vreemdeling had het al lastig in Israel, maar de gecasteerde helemaal. Ten aanzien van de gecasteerde mannen had God vroeger namelijk bepaald dat dat soort mensen niet in de gemeente van Israel mocht worden opgenomen. Deuteronomium 23:1 *Iemand die door kneuzing aan het geslachtsdeel gewond is of van wie het geslachtsdeel is afgesneden, mag niet in de gemeente van de HEERE komen.* Wat dat betreft geeft God in Jesaja een bijzonder gunstige boodschap af voor mensen die dit lot is toegevallen. God opent voor hen het Nieuwe Verbond. Hij nodigt hen uit en heet hen welkom in Zijn gemeente als ze tenminste Zijn geboden in acht nemen en Zijn verbond bewaren. Wij kennen een gecasteerde hofdienaar uit het Nieuwe Testament, de kamerheer uit Ethiopië. Het is de diaken Filippus die door de Heere op zijn weg gezet wordt. Handelingen 8:27,28 *En hij stond op en ging op weg; en zie, een Ethiopiër, een kamerheer en een machtig heer van de kandakè, de koningin van de Ethiopiërs, die heel haar schatkist beheerde en gekomen was om in Jeruzalem te aanbidden keerde terug, en hij zat op zijn wagen en las de profeet Jesaja.* Het zal niet toevallig zijn dat deze eunuch uit het boek Jesaja leest. Hij had kennelijk een grote belangstelling voor het geloof van Israel. Hij getroostte zich de moeite om helemaal vanuit Ethiopië naar Jeruzalem te reizen om de God van Israel te aanbidden. Maar hij had wel een probleem. God had in de Thora juist over mensen zoals hij een bepaling afgegeven 'dat hij niet welkom was.' Maar.. er was ook een hoopvolle tekst voor de eunuch. Die trof hij aan in Jesaja en wel op deze plaats. Het blijkt dat deze kamerheer studie had gemaakt van Jesaja. Hij zal overwogen hebben dat er iets gebeurd moet zijn tussen de afwijzing en de latere acceptatie van ontmanden. Wat was er gebeurd dat gecasteerde mensen eerst door de God van Israel werden afgewezen, terwijl ze later worden aangenomen als Gods kinderen? Hij stuitte op de profetieën over 'de lijdende knecht van de HEERE' in Jesaja 53. Door die Knecht heeft hij wellicht een ander perspectief gekregen. Hij vroeg zich af of Die Knecht al geweest was of dat Hij die nog moest komen? Met die vraag komt hij ook op de proppen. Handelingen 8:32-35 *En het Schriftgedeelte dat hij las, was dit: Hij is als een schaap naar de slachting geleid en zoals een lam stemmeloos is bij de scheerder, zo doet Hij Zijn mond niet open. In Zijn vernedering is Zijn oordeel weggenomen en wie zal over Zijn geslacht vertellen? Want Zijn leven wordt van de aarde weggenomen. En de kamerheer antwoordde Filippus en zei: Ik vraag u, over wie zegt de profeet dit? Over zichzelf of over iemand anders? En Filippus deed zijn mond open en, uitgaande van dat Schriftwoord, verkondigde hij hem Jezus.* Gelukkig, Die Verlosser van Israel en de wereld is al geweest. De wereld gaat voor die man open.

De doop van de kamerling uit Ethiopië.

Hij laat zich meteen dopen op de Naam van de Heere Jezus en wordt opgenomen in de christelijke gemeenschap en aangenomen als Gods kind. Handelingen 8:36 *En terwijl zij onderweg waren,*

kwamen zij bij een water. En de kamerheer zei: Kijk, daar is water; wat verhindert mij gedoopt te worden? En Filippus zei: Als u met heel uw hart gelooft, is het geoorloofd. En hij antwoordde en zei: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is. En hij liet de wagen stilhouden, en zij daalden beiden af in het water, zowel Filippus als de kamerheer, en hij doopte hem.

Gods kind en dienaar.

Wat geldt voor de eunuchen van deze wereld, gaat op voor de vreemdeling in het algemeen. God vertrouwt hen verantwoordelijkheden toe, hetgeen blijkt uit de naam – van dienaar – die Hij hen toedeelt. Het zijn Gods kinderen. Door het geloof en de gehoorzaamheid laten die mensen hun liefde voor God blijken. Gods ‘dienaar’ zijn is op zich niet meer verheven. In die zin gaat er niets boven het kind-zijn van de HEERE, iets dat ieder gelovig mens zal koesteren. Romeinen 8:15 *Want u hebt niet de Geest van slavernij ontvangen, die opnieuw tot angst leidt, maar u hebt de Geest van aanneming tot kinderen ontvangen, door Wie wij roepen: Abba, Vader!* Maar wanneer de HEERE iemand een bijzondere verantwoordelijkheid toevertrouwt dan is dit bijzonder eervol. Jesaja 56:6 *En de vreemdelingen die zich bij de HEERE voegen om Hem te dienen en om de Naam van de HEERE lief te hebben, om Hem tot dienaren te zijn; allen die de sabbat in acht nemen, zodat zij hem niet ontheiligen, en die aan Mijn verbond vasthouden.* Natuurlijk zullen de ambtsdragers hun werk doen in liefde voor de Heere, maar wat bij hen vooral telt is gehoorzaamheid. Om die reden worden ze ook dienaar of *knecht* of – zo u wilt – *slaaf* genoemd. God zegt toe de gelovige vreemdelingen te brengen naar Zijn heilige berg. God nodigt hen thuis. De HEERE noemt zijn huis ‘een huis van gebed.’ Dit is ons niet volstrekt onbekend, want zo zag koning Salomo de tempel ook al, als een plaats waar de gelovigen uit de volken hun gebeden naartoe konden richten. 1 Koningen 8:41-43 *Zelfs ook wat de vreemdeling betreft, die niet tot Uw volk Israël behoort, maar uit een ver land komt omwille van Uw Naam – want zij zullen horen van Uw grote Naam, van Uw sterke hand en van Uw uitgestrekte arm – wanneer hij komt en naar dit huis zijn gebed richt, luistert Ú dan in de hemel, Uw vaste woonplaats, en doe overeenkomstig alles wat de vreemdeling tot U roepen zal, opdat alle volken van de aarde Uw Naam kennen en U vrezen, zoals Uw volk Israël, en erkennen dat Uw Naam is uitgeroepen over dit huis dat ik gebouwd heb.* Het is echter niet alleen het gebed wat God van de niet-Jood apprecieert. Zijn offers zijn ook welkom op het altaar van de HEERE, dat zich voor de tempel bevond. Jesaja 56:7 *hen zal Ik ook brengen naar Mijn heilige berg, en Ik zal hen verblijden in Mijn huis van gebed. Hun brandoffers en hun slachtoffers zullen welgevallig zijn op Mijn altaar. Want Mijn huis zal een huis van gebed genoemd worden voor alle volken.* Ondanks het feit dat de offers worden genoemd, herhaalt de HEERE nogmaals dat Zijn huis een huis van gebed moet zijn voor de mensen uit de volken die Hem zoeken.

De Heere in gesprek met de Samaritaanse vrouw.

Onbewust gaan onze gedachten naar de Heere Die in gesprek is met de Samaritaanse vrouw. God opent in Jezus Zijn huis zodat iedere buitenlander waar hij zich ook bevindt zich tot Hem kan richten in gebed. Daarvoor hoeven ze volgens de Heere niet naar Jeruzalem. Dat blijkt uit de woorden van Jezus tot de Samaritaanse. Johannes 4:20,21 *Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en bij u zegt men dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. Jezus zei tegen haar: Vrouw, geloof Mij, de tijd komt dat u niet op deze berg, en ook niet in Jeruzalem de Vader zult aanbidden.* Gelovige mensen ontvangen de Heilige Geest en staan in direct contact met de HEERE God waar ze zich ook bevinden. Johannes 4:23,24 *Maar de tijd komt en is er nu, dat de ware aanbiddeers de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid, want de Vader zoekt wie Hem zo aanbidden. God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.*

Jezus, de Heiland voor Israel en de volken.

Er zijn mensen die menen dat de Heere Jezus Zich exclusief tot de Joodse gemeenschap richtte. Dat klopt ook wel. Als er uitzonderingen zijn – en die zijn er – dan zijn dit de uitzonderingen die de regel bevestigen. De regel was dat de Heere Zich beperkte tot het Joodse volk. We kennen bijvoorbeeld de Syro-Fenicische vrouw. Ze woonde in Sidon, net over de grens met Israel. Ze heeft altijd gedacht ‘Mocht Jezus nog eens deze kant uitkomen dan ga ik het Hem vragen.’ Ze had namelijk een dochter met een groot probleem. Ze vermoedde dat een demon bezit van haar had genomen. De satan speelde een lelijk spel met haar kind. Toen ze gehoord had dat Jezus in een huis in haar stad was, ging ze er naar toe en riep Zijn hulp in voor haar dochter. Markus 7:26 *Deze vrouw nu was een Griekse, afkomstig uit Syro-Fenicië; en zij vroeg Hem de demon uit haar dochter uit te drijven.* De Heere voelde daar niet veel voor. Hij was immers gekomen voor het volk Israel en niet voor de buitenlanders. De Heere gebruikte het woord ‘hond’ dat de Joden gebruiken voor buitenlanders vanwege hun onreinheid. Markus 7:27 *Maar Jezus zei tegen haar: Laat eerst de kinderen verzadigd worden, want het is niet behoorlijk het brood van de kinderen te nemen en naar de hondjes te werpen.* Zij protesteerde niet, maar sloot zich aan bij Zijn voorstelling van zaken en zei ‘dat de hondjes toch ook van de kruimels eten die van de tafel vallen.’ Toen ze de positie van Gods volk en Gods beleid had aanvaardt, opende de Heere Zijn hart voor haar en genas haar dochter. Een vergelijkbaar voorbeeld is te vertellen van een Romeinse legerofficier die Jezus hulp inriep voor zijn slaaf. Lukas 7:1-10 Zo’n groot geloof had de Heere in heel Israel nog niet gezien.

Een Romeinse legerofficier die Jezus hulp inriep voor zijn slaaf.

Hoewel er dus hier en daar een doorbraak is, blijft de Heere Jezus toch vooral op de Joodse gemeenschap gericht. Dit neemt niet weg dat de Heere wel degelijk oog had voor belangstelling vanuit het buitenland. Zo veegt de Heere aangekomen bij de tempel ‘de voorhof van de heidenen’ – waar allerlei kooplui stonden met hun dieren – schoon omdat Gods huis een huis van gebed was. Dat

plein moest volgens Jezus open blijven voor mensen uit het buitenland die God zoeken. Wij weten bijvoorbeeld uit het verhaal van die eunuch uit Ethiopië, dat dit geen theoretisch vraagstuk is. Er waren inderdaad heidenen die God zochten, de God van Israel. Na de verwerping en Zijn dood en opstanding zet Christus het hek helemaal open naar de volken. Mattheüs 28:18-20 *En Jezus kwam naar hen toe, sprak met hen en zei: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.* Ook in Zijn eschatologie maakt de Heere nadrukkelijk ruimte voor de prediking van het Evangelie van de volken. Pas als het Evangelie overal op aarde is verkondigd en God overal is geweest kan de geschiedenis afgesloten worden. Markus 13:10 *En het Evangelie moet eerst gepredikt worden aan alle volken.* Ook in Jesaja is al voelbaar dat God plannen heeft om niet alleen Zijn eigen volk maar ook de heidenen een kans op redding te bieden. God laat dat fijnzinnig merken met de term 'Ik zal er nog meer tot hem brengen.' Jesaja 56:8. *De Heere HEERE, Die de verdrevenen uit Israëel bijeenbrengt, spreekt: Ik zal er tot Hem nog meer bijeenbrengen, naast hen die al tot Hem bijeengebracht zijn.* De Heere Jezus – Die Zichzelf de Goede Herder noemt – komt met eenzelfde terminologie om duidelijk te maken dat Hij behalve uit Israel ook uit de volken mensen wil toebrengen tot Zijn kudde. Johannes 10:16 *Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen, en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder.*

Als God Zijn hart opent voor de volken laten de leiders het afweten.

Jesaja is een hoofdstuk met twee gezichten. Er is die ene kant maar ook de andere kant van het verhaal. Aan de ene kant is God bijzonder uitnodigend naar (de gelovigen) uit de volken. De mensen die vóór de ballingschap redelijk buiten Gods volk gehouden werden, worden na de ballingschap vriendelijk verwelkomt. We kennen mensen van vóór de ballingschap die van buiten kwamen en zich aansloten bij het geloof en het volk van God. Wie kent Rachab, de hoer niet of Ruth de Moabitische; Er is zelfs een Bijbelboek naar haar vernoemd. Zo kent Elisa Naäman, de assistent van de koning van Syrië die zich tot de God van Israel wendt en aanvaard wordt. 2 Koningen 5. Wat tot op dat moment echter een grote uitzondering is, mag wat God betreft wel regel worden. Hoewel het Nieuwe Verbond nog niet is aangebroken grijpt de HEERE er al op vooruit: ook de heidenen zijn welkom als leden van Gods volk. Of het deze ruimhartigheid is geweest die de leiders van Israel op het verkeerde

been heeft gezet of niet, feit is dat de HEERE God veel last heeft van die leiders. Bij alle inschikkelijkheid van de HEERE ten aanzien van de vraag: 'Wie mag wonen in Gods tent?', is de HEER nooit onduidelijk geweest over wat Hij van de mensen verwachtte. Hij verwachtte recht en gerechtigheid. Mensen die de sabbat houden en Gods verbond bewaren in de praktijk van het dagelijkse leven. Dan komen er natuurlijk vragen: wat is onder bepaalde omstandigheden wel en wat is niet toegestaan? Op die vragen moeten de leiders antwoorden, maar alles wat die doen: Leiding geven doen ze niet. Ze wijzen niemand terecht. Ze wijzen de goede weg niet en gaan die zelf ook niet. Om Zijn onvrede met de situatie te laten blijken roept God de dieren van het veld om die zogenaamde leiders een lesje te leren. Jesaja 56:9 *Alle dieren van het veld, kom om te eten, ja, alle dieren in het woud!* Op zich is dit zeker niet uniek. God gebruikte de wilde dieren vaker als waarschuwing of afstraffing van Zijn volk. Jesaja 5 en de vertrapte wijngaard. God is zeer ontevreden over de herders van Israel. God vergelijkt de herders met straathonden, die de stad afschuimen naar iets eetbaars. Je hebt er niets aan. Het is een randverschijnsel van de cultuur, die gehate honden. Daar doen de herders van Israel God aan denken. Jesaja 56:10 *Zijn wachters zijn allen blind, zij weten van niets. Zij allen zijn stomme honden, zij kunnen niet blaffen; slaperig liggen zij neer, zij hebben het sluimeren lief.* Het zijn geen waakhonden. Ze slapen de hele dag. Het ontgaat hen dat er iets mis is. Ze lopen de hele dag achter hun snuit aan en zijn voortdurend op zoek of ze iets van hun gading vinden. Zo zijn ook de herders van Israel feitelijk alleen geïnteresseerd in hun eigen voordeeltjes. Jesaja 65:11 *Deze honden zijn vraatzuchtig, zij kennen geen verzadiging. Ja, zij zijn herders die niet tot inzicht weten te komen. Zij allen keren zich naar hun eigen weg, ieder is uit op eigen gewin, niemand uitgezonderd.* Terug bij de werkelijkheid constateert de HEERE dat die herders die goede leiding moeten geven aan Zijn volk erg van een glaasje houden waar ze dan ook nog vaak te diep inkijken. We komen ze ook op andere plaatsen tegen bij Jesaja. Jesaja 28:7 *Ook dezen hier zwalken van wijn, dwalen rond door sterkedrank. Priester en profeet zwalken door sterkedrank. Zij zijn opgeslokt door de wijn, zij dwalen rond door de sterkedrank. Zij zwalken bij het uitleggen van het visioen, zij struikelen tijdens hun gerechtelijke uitspraak.* Ze zijn alleen maar uit op plezier en het gevoel dat ze de hele wereld te slim afzijn. Jesaja 56:12 *Kom, zeggen zij, ik zal wijn halen, en wij zullen ons dronken drinken aan sterkedrank; en de dag van morgen zal zijn als deze, ja, groter, nog veel geweldiger!* God zal die mensen persoonlijk laten voelen dat ze op het verkeerde pad zijn. Mensen die door Hem aangesteld zijn om het volk leiding te geven, moeten doen waartoe God hen geroepen heeft, anders is het niet best.

Psalm 15

HEERE, wie zal verblijven in Uw tent? Wie zal wonen op Uw heilige berg?

Hij die oprecht wandelt en gerechtigheid beoefent, die met zijn hart de waarheid spreekt.

Die met zijn tong niet lastert, zijn vrienden geen kwaad doet en geen smaad jegens zijn naaste op de lippen neemt.

In zijn ogen is de verworpene veracht, maar wie de HEERE vrezen, eert hij.

Heeft hij gezworen tot zijn schade, zijn eed verandert hij evenwel niet.

Zijn geld leent hij niet uit tegen rente, een geschenk ten nadele van de onschuldige aanvaardt hij niet.

Wie deze dingen doet, zal niet wankelen, voor eeuwig.